

Profesor MUDr. Jan Pirk, DrSc., šedesátníkem

Jan Pirk se narodil 20. 4. 1948 v Praze v rodině s tradicí lékařského povolání, do které se sám řadí již ve čtvrté generaci. Dalo by se tedy říci, že při úvahách o budoucím povolání, se nemusel příliš zabývat otázkami, kterým směrem se zaměřit. Opak však byl pravdou. Tehdejšího mladíka přitahovala kariéra námořního kapitána a snil o tom, že půjde studovat do námořní školy v Oděse. Nakonec se ale přece jen rozhodl pro gymnázium Na Pražačce a po jeho absolvování pokračoval v rodinné tradici a zapsal se ke studiu na Lékařské fakultě UK v Praze. Tu ukončil v roce 1972 a ještě též rok nastoupil v nemocnici v Nymburce na chirurgické oddělení jako sekundární lékař. A tím bylo vlastně o jeho další profesní budoucnosti rozhodnuto. Chirurgie se stala jeho osudem, ze kterého již nebylo úniku. Rozsah činnosti na okresní nemocnici nemohl ovšem zcela uspokojovat mladého a zdravě ctižádostivého chirurga, což jej přivedlo do konkurzu a po něm k přijetí na Klinice kardiovaskulární chirurgie IKEM v Praze. Pro své manuální nadání i trvalé vzdělávání se brzy stal velice platným členem tehdejšího týmu, jenž byl zaměřen na cévní chirurgii a v návaznosti na ni i na kardiochirurgii. Již v té době pro něj chirurgie ovšem neznamena la jen technický obor, vyžadující manuální zručnost a dokonalé zvládnutí standardních postupů, ale soustředil se i na výzkumnou činnost, umožňující řešení stále se objevujících nových problémů v tak složité problematice, kterou kardiochirurgie bezesporu je.

V této souvislosti je vhodné upozornit na osobitý přístup profesora Pirka k této oblasti jeho činnosti. Opakovaně se snažil nacházet v ustálených postupech náznaky pochybností, které ve svých důsledcích mohou vést k vyslovení otázek a z nich vyplývajících návrhů na možnosti pozitivních změn v dosavadních názorech.

Tyto skutečnosti mu umožnily i studijní pobyty v zahraničí, konkrétně v roce 1984 na klinice kardiochirurgie v New Orleans v USA a v roce 1991 v Dánsku na obdobném oddělení univerzitní nemocnice v Odense, kde ovšem již působil ve funkci zkušeného konzultanta.

V průběhu let od roku 1975 získal postupně I. a II. atestaci z chirurgie, z cévní chirurgie, z kardiochirurgie, vědecké hodnosti CSc. i DrSc. a pedagogické hodnosti docent a profesor.

Zmíněná vědecká činnost je dostatečně dokumentována i řadou publikací v domácích i zahraničních odborných časopisech, jež zahrnují celkem 173 sdělení, 2 monografie, 218 přednášek, dále vědeckými cenami, které mu byly uděleny jak domácími, tak i zahraničními společnostmi. Je pochopitelné, že ohlas jeho činnosti nezůstal bez náležité

pozornosti při rozhodování o obsazení vedoucích míst; vedl v roce 1991 k jeho jmenování přednostou Kliniky kardiovaskulární chirurgie, v roce 1997 přednostou Kardiocentra IKEM, což v obou případech platí dodnes. S tím úzce souvisí i výuková činnost, a to nejen jako přednosty Subkatedry Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, ale i přednáškami pro mediky na I. chirurgické klinice UK.

V této činnosti se nanejvýš kladně projeví i jeho organizační schopnosti. Za zmínku stojí, především v poslední době, vytvoření pracovní skupiny, zajišťující pomocí mechanické podpory srdeční činnosti překonat u nemocných v konečném stadiu srdečního selhání, indikovaných k transplantaci, dobu než se objeví vhodný dárc. Dosud bylo umožněno 38 takto nemocným dočkat se transplantace a začít novou etapu svého života.

Při výčtu všech uvedených aktivit by se mohlo zdát, že jubilantovi již nezbyvá žádný prostor pro osobní záliby. Opak je pravdou. Neopomijí zájem o kulturní dění, kde preferuje především návštěvy činoherních divadel, stejně jako o celospolečenskou atmosféru, dá-li se vůbec

tento podíl zájmů řadit mezi osobní záliby. Je dobře znám jako mediální glosátor nejrůznějších příhod a událostí, a to jak v tisku, tak i na televizní obrazovce. Neopominutelnou zálibou je ale i sportovní vyžití. Byl dlouholetým členem družstva pozemního hokeje pražské Slávie. Ovšem hlavním polem v tomto smyslu je pravidelné polykání kilometrů v Kráském lese i cyklistika, které v zimě střídá obdoba na běžkách. A ani v této oblasti se nespokojuje s rekreačním přístupem, ale opakovaně se účastní běžeckých soutěží, z nichž jen namátkou je možno uvést Pražský půlmaraton, běchovických 10 km a zejména Velkou Kunratickou, a nelze nepřipomenout ani opakovanou účast na triatlonových soutěžích. Na běžkách se také pravidelně každý rok účastní světového mistrovství lékařů, pořádaném v Německu.

I když šedesátka nemůže být, a to zejména u profesora Pirka, důvodem k hodnocení životního díla, přesto může být dobrým důvodem ohlédnout se na dosud proběhlý vysoce produktivní život a zavzpomínat na některé mezníky, neboť jak uvádí klasik: vzpomínky jsou jediným rájem, ze kterého nás nikdo nemůže vyhnat.

Vážený a milý příteli, za sebe i další spolupracovníky Ti přejeme ještě mnoho dalších let plných pracovních úspěchů a hlavně hojnost pohody, sportovního vyžití a zachování fyzické a duševní svěžesti, kterými již dnes na rozdíl od mnoha vrstevníků vrchovatě oplýváš.

Jarda Hejnal

